

Malka ar preefufchānu par pafstī: Ar Beelkumu: par gadu 2 rbf. 35 lap. Def Beelkuma: par gadu 1 " 60

Malka def preefufchānas Rīgā: Ar Beelkumu: par gadu 1 rbf. 75 lap. Def Beelkuma: par gadu 1 " 90

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis teel ifoot fefbeefchānu no pifstī. 10 fufot.

Malka par flubinafchānu: par ieranas flejas smaltu rakstu (Pefif-rindū, jeb to weetu, to tahda rindū teuem, malka 8 lap.

Rebafija un efperebija Rīgā, Čerif Plātes bilfchu- un grafmatu- drulatawā un burtu-leetuwē pee Petera hafnijas.

30. gada- gahjums. — Mahjas Weefis ifnabh weenreis pa nedefu.

№ 14.

Sestdeen, 6. aprīlī.

1885.

Mahjas Weefis ar Beelkumu war pafstet un flubinafchānu nobot Rīgā, pee Petera hafnijas. Def tam „Mahjas Weefis“ war wehl pafstet def dāuf preefufchānas weetahm Peterburgas un Jelgawas Rē-Rīgā un Sārlandagawā, wehl jītās pifstetās, tā: Zehfā: Čerapfel un Peterfon l. bodē; Walmēerā: Č. G. Tref l. bodē; Walfā: M. Rudoff un Baulin l. bodē; Rūfē: J. Alfine l. grafm. bodē; Rimbafchōs: D. Uder l. bodē; Zefgawā: S. Alunan un Weftbōrn l. grafm. bodē; Waukfā: J. Weidmann l. grafm. bodē; Kuldīgā: Weftbōrn l. grafm. bodē; Wentfpill: M. Rief l. grafm. bodē; Čee-pafā: Alfina l. grafm. bodē; Janniefagawā: A. Schwabe l. grafm. bodē; Zukumā: Waumann l. grafm. bodē; Talfōs: S. Tom l. grafm. bodē un bibliotēka un Wolonifchewski l. grafmatu-bodē; Mandawā: Jagermann lga weefnija; Sabifē: Winter lga weefnija. Tad wehl „Mahjas Weefis“ war apstet pee fawcem jeen. draufes mahjijajem, flolotajem un pagafā fufiweecem, kuris mihl lufōfu, tahdas apstetefchānas laipni peneem.

„Auftras“ fugeezības beedribas gada pahrskats.

„Auftras“ fugeezības beedribai winu peelt-deen, 29. martā, bija gada-fapulze, par kuru „B. W.“ pafneefi fchahdas finas: Sapulze bija apmeklētā no 308 beedreem. Beedribas preefch-neeks R. Kalnina kungs, fapulzi atklahjis, uf-aijinaja zelt ihpafchu fapulzes wadoni. Čezehla zaur allamajiju — architektu J. Baumann lgu, kas wadifchānas amatu ari tuhli ufnehma. — Weh protokola nolafifchānas un peneemfchānas, R. Kalnina lgs lita preefchā, nofpreefi, waj fchint fapulze hāfs teefibu atwehlet itai teem beedreem, tam wismafalais 100 rubtu leela dafas fihme (afjija), tā tas pehbeja flaturu projeftā noteiktis, jeb, pehž agrafas lahrtības, ari teem, tam itai 50 rubtu leela dafas fihme. Nofpreeđa dot hāfs teefibu ari teem, tam 50 rbf. leela dafas fihme. — Tad pahrghajja uf deenas lahrtību. Sapulzei, pehž fchifs lahrti-bas, bija tahdas darifchānas:

1) Gada rehkeni fanemfchāna. R. Kalnina lgs, pafinojis, tā pahrskats par „Auftras“ beedribas darbofchānu 1884. gada ihpafchi nodru-kats un katram beedram jaw laikam buhfohot rotā, dewa ifflaidrojumū par dafchahm punitem fchint pahrskatā. Jf pahrskata rehams, tā „Auf-tras“ beedriba 1884. gada fawu darbofchānos fipri paleefinajufe: kamehe gada fahfumā beed-ribas pamata kapitāls iftaifjis itai 113,667 49 lap., gada beigās tas bijis peeaudfīs uf 192,046 rbf., un kamehe gada fahfumā beedriba ftrahdajufe itai ar 5 fugeem, gada beigās winai peederejufchi jaw 8 fugi. No klahfpeenahlfcheem fugeem diwi, „Kolumbus“ un „Trimpus“, tilu-fchi ahfsemēs pirkti un weens, „Auftra“, no beed-ribas pafchas Mihlgrahwi ufuhwets. Def tam beedriba pehru nofpreeđufe buhwet wehl diwi fugas, weenu Wentpili par 25,000 rbf. un otru Majord par 26,000 rbf. Birmā fuga buhwi ufnehmēs buhweefitars Č. Lehneris, otrā — buhweefitari Putnifch un Sommers. — Beedribas fugu braufchānahm pagahjuschā gada bijufe fchahda fefme:

a) Barla „Atalanta“ (kapt. R. A. Lindemanns), 577 reg. tonu leela, idarija braufchānas no

Schip-Gilandes, Seemel-Amerikā, uf Dortrecht un Rotterdamu, Hollandē, un no tureenes uf Buenos-Ajres, Deenwidus-Amerikā, kur nonahja 10. dezembri. Kugis eenehma 18,284 rbf. 46 lap. un ifdewa 15,432 rbf. (kurū ftrapa 2600 rbf., tā atlikums no hawarijas 1883. gada). Skaidra pelna 2852 rbf. 46 lap. jeb 15 proz. — Kuga tagadeja wehrtiba, pehž pahrabojumu malkas pefkafifchānas un nobilfchānas (8) prozentu atrehkafifchānas, ir 18,660 rbf. 28 lap.

b) Trihsmastu gafelfchōners „Aurora“ (kapt. J. Aufinifch), 341 tonu leels, braulaja no La-Ifchiotates, Deenwidus-Franzija, uf Neapoli un Difoju, no tureenes uf Kronfchati, kur no bar-tas tita pahrtafleis par trihsmastu fchōneri, tad uf Grandifchmanti, uf Rigu un no fchejeenes 5. nowembri uf Weft-Hartlepoli. Kuga eeneh-mums 10,288 rbf. 43 lap., ifdewums 9613 rbf. 55 lap. (kurū ftrapa 1300 rbf. par pahrtafle-leschānu un jauna malka eelifchānu). Skaidra pelna 674 rbf. 88 lap. jeb 5 proz. — Kuga tagadeja wehrtiba 13,627 rbf. 75 lap.

c) Barla „Aufkellis“ (kapt. A. Čherdt's), 498 reg. tonu leela, braulaja no Mobiles, Seemel-Amerikā, uf Braki, Bahzija, no tureenes uf Rigu, kur tita pahrtaifis un no jauna flah-fizets, un tad uf Glautfchetri un uf Montewi-deu, Deenwidus-Amerikā, kur nonahja 6. dezem-bri. Eenehmums 20,260 rbf. 85 lap., ifdewums 18,691 rbf. 71 lap. Skaidra pelna 1568 rbf. 64 lap. jeb 7 proz. — Kuga tagadeja wehrtiba 22,926 rbf. 62 lap.

d) Barla „Jupiter“ (kapt. Č. Johanssens), 677 reg. tonu leela, idarija braufchānas no Honglongas, Rina, uf Hawri, Londonu un Rigu, kur tita pahrabots un no jauna flahfizets, un tad uf Neaportu, kur nonahja 19. dezembri. Eenehmums 19,927 rbf. 48 lap., ifdewums 17,882 rbf. 37 lap. Skaidra pelna 2045 rbf. 11 lap. jeb 5 1/4 proz. — Kuga wehrtiba 38,059 rbf. 28 lap.

e) Barla „Pehrtons“ (kapt. B. Ancour's), 432 reg. tonu leela, idarija braufchānas no Demeraras, Deenwidus-Amerikā, uf Haiti falu, Rotterdamu, Buenos-Ajres, un no tureenes 7. oktobrī uf D-Rejes (Aug. Cayes), Widus-Amerikā. Eenehmums 15,252 rbf. 54 lap., ifdewums 12,181 rbf. Skaidra pelna 3071 rbf. 54 lap.

dfintenes uhdens ir eewehrojams kapitāls preefch mufhu femes, un tad fchis kapitāls top aiflahris, tad zaur to ari teel fahdeis mufhu femes lab-lahfchānai pahrtilas finā. Turprei atkal tad fcho fawu bagatību ufsoj un pawairo, tad zaur to neween dāuf tuhlfōfchu nahageem fwejeefceem dšihwes ufturns teel apdrofchānats, bet ari lihds ar to wifas femes turiba weizōata. Rahda leela wehrtiba ir fchāi leetā tur, kur tā fahw fem aifardifbas, to pērahdifs fchee flaitki, kuris ifneimam if lahda Franzufchu mahjita wihra, Klare, rafteem. Wifch fino, la fawu wehrtiba, to if gadus faker Franzijas efards un upes, if-taifa 12 milj. franku). Def Franzijas juhmatalas 1881. g. fakteris fawu un zitu tahdu flutonu par 82 milj. 670 tuhft. 85 frankem. — t. i. pa-wifam topā 94 milj. 670 tuhft. 85 franki. Tahs itai ir tā kapitāla intrefes; bet kad fchifs intrefes aprehkina uf 5 procentem, tad tas iftaifa 1877 milj. 401 tuhft. 100 franku jeb kahdu 560 milj. rubtu leelu kapitalu. — Nor-wegija juhmatalas fweja 1881. g. eenefa 68 milj. 911 tuhft. 196 frankus, un uf Londones fawu turgus 1877. gada pahrdewa lafchu ween par 240 tuhft. mahz. flerlinu, t. i. par 6 milj. fe. jeb 2 milj. 400 tuhft. rubtu.

Jaw fchee flaitki ween, kas if trim dafchadahm femehm nemti, kurai katrai ir faws ihpafch gāifs, pērahdifs, la fwejoifchānas neufpofchāna pee mums un neattautā jeb rafhainības fwejoifchāna, kas mufhu fawu bagatību ahstreem foleem fapofā, semei malkā loti eewehrojamas sumas.

*) Pehž tagadejās naudas wehrtības rehkina tā ap trihs fran-tem = 1 rbf.

jeb 16 1/2 proz. — Kuga wehrtiba 18,553 rbf. 87 lap.

f) Barla „Kolumbus“ (kapt. B. Bauer's), 591 reg. tonu leela, pehru pirkta, eefahla braukt 18. jūnijā no Bremerhafenes, Bahzija, un ap-melleja Kardifu un Buenos-Ajres, no tureenes 28. nowembri ifbrauja uf Jamaitu. Eenehmums 9096 rbf. 54 lap., ifdewums 6638 rbf. 81 lap. Skaidra pelna 2457 rbf. 73 lap. jeb 14 proz. 6 1/2 mehnefchōs (26 proz. gada). Kuga wehrtiba 17,791 rbf. 66 lap.

g) Barla „Trimpus“ (kapt. J. Damwofky), 643 reg. tonu leela, pehru pirkta, eefahla braukt 5. septembri no Bremerhafenes, un apmekleja Kwebeku un Montreali, Seemel-Amerikā un Buenos Ajres, kur nonahja 21. janwarī fch. g. Eenehmums 15,566 rbf. 66 lap., ifdewums 12,010 rbf. 21 lap. Skaidra pelna 3556 rbf. 45 lap. jeb 19 1/2 proz. 5 1/2 mehnefchōs (40 proz. gada). — Kuga wehrtiba ir 18,219 rbf. 46 lap.

h) Trihsmastu gafelfchōners „Auftra“ (kapt. A. Thome's) 341 reg. tonu leels, eefahla braukt 6. septembri no Rigas, un apmekleja Glaut-fchetri un Neaportu, Anglija, un Hofariju, Deen-widus-Amerikā, kur nonahja 10. janwarī fch. g. Eenehmums 9846 rbf. 90 lap., ifdewums 7301 rbf. 28 lap. Skaidra pelna 2545 rbf. 62 lap. jeb 5 1/2 proz. 5 mehnefchōs (13 proz. gada). — Kuga wehrtiba 44,748 rbf. 66 lap.

Tā tad wif 8 fugi eenehmufchi kopā 118,523 rbf. 36 lap. un ifdewufchi 99,750 rbf. 93 lap. Skaidra pelna 18,772 rbf. 43 lap. Wifpahrīgi japeefihmē, la notēzejufchais gads preefch fugeezības bijis wifai grehts un neifdewigs, jo fraktis nauda bija fipri mafinajufchēs, ihpafchi Baltijas juhrā, 30—40 proz. pret agrafahm fraktehm.

Beedribas manta 1. janwarī 1885. g. faftah-weja: if aughchā mineteem 8 fugeem, kurū wehrtiba . . . 192,587 rbf. 58 lap. if ifmalfajumeem uf 2 buh-wejameem fugeem . . . 5,055 " " " wehrtspapireem . . . 4,357 " " 40 " " noguldijumeem . . . 2,367 " " " kafes . . . 2,944 " " 28 " " afekuranzas, kas uf 1885. gadu ifmalfata . . . 3,510 " " 83 "

if naubahm, kas pee fugu kapteineem . . . 22,324 " 32 " Kopā 233,146 rbf. 41 lap.

Beedribas malfajumi ir fchahdi:

Beedru dafas nauda 192,046 rbf. — lap. Referwes kapitāls 2,109 " 61 " Deldefchānas kapitāls 11,667 " 93 " Konfula B. Bornholda pra-fijums . . . 15,887 " 86 " Kapteina J. Wauera pra-fijums . . . 219 " 08 " Atlihdfinajums beedr. walbei 926 " 36 " Dividende: atlit. no 1883. g. 228 rbf. 74 lap.

par 1884. gadu 10,060 " 83 " 10,289 " 57 " Kopā 233,146 rbf. 41 lap.

Pehž dafchu beedribas darifchānu pafchafas pahrneafchānas un pehž tam, kad rewifijas lom-mifija bija finojufe, la beedribas grafmatas, reh-keni un kafe atrasti pilnigā lahrtībā, fapulze:

a) apstiprinaja preefchā likto gada pahrskatu; b) nofpreeđa, uf beedribas domēs preefchā lifchānu, flaidro pelnu, pehž 8% atfchirfchā-nas deldefchānas kapitalam, ifdalit fchahdā wifē: referwes kapitalam . . . 977 rbf. 54 lap. atlihdfinajumam walbei . . . 926 " 36 " dividendi: wifa gada beedr. a 7% . . . 8,389 " 57 " wairaf ne la pušgada beedreem a 5% . . . 1,261 " 50 " par ihfatu laifu a 4% . . . 409 " 76 " Kopā 11,964 rbf. 73 lap.

2) Nofpreefchāna par fugu apdrofchānafchānu. Uf domēs preefchā flahdfchānu, la beedribas 8 fugu apdrofchānafchāna prafof par gadu lihds 18,000 rbf., kas gandrihš iftaiffof wefelu beedri-bas fugu wehrtību, tā la beedribai zaur ne-laimēs gadijumeem if gadus pa fugam eetu bojā, tomehr winai zaur to nerafkos wehl ne fahds eewehrojams pafaudejums, — fapulze nofpreeđa, turpmāf pēnahfōfcho apdrofchānafchānas naudu

Mufhu fawis Kurfemes landtaga preefchā.

Scha gada Kurfemes landtagā ir lahda leeta apfpreefta un eegrofta lahrtības zētā, lai gan wehl pawifam naw wista galā, kas jaw fen wifu wairafas kulturās walfis, tā par peemebru Anglija, Franzija, Bahzija, Auftrija, — ja, pat Rina, nolahrtota, bet pee mums wehl pil-nigi bij palafita un atfahja ne-eewehrota. Schi leeta ir: fwejoifchānas lifumiga nolahrtōfchāna un fawu audfinafchānas aifardifba. — Nopelns, la fchi leeta itufe eekufināta un nemta rund un apfpreefchānā, pēnahfahs Kurfemes lopu aifar-gafchānas jitreifejam fleretacem, baronam Č. v. Lüdinghauzen-Wolfa lgam, kas lahbus gadus atpalak landtagam minetahs beedribas wahrā eefneefā rafstu, zaur kurū fawu gribeja ifghadat lifumiga aifardifbu. Vantdags nu gan lopu aifargafchānas beedribas wehleschānos, kas jita neta wif wairaf negribeja, la fawis aifargat no mozijahm, naw warejis eewehrot, — bet leetas apfpreefchāna winam bijufe par eemeslu, jita lahda wifhe nopeetni nodarbōtees gar fawu un fwejoifchānu, la kahdu loti fwarigu preefchāmetu. Jo Kurfeme naw itai ween bagata ar efareem un upehm, bet turklah ari wehl ir pēkrafes seme, — pušfala, kas no trim pušehm aprobe-fchota no juhras. Scharis faldens un fahfainajōs uhdens atrodahs loti dāuf fawu, kas pa datai ir no jo leelas wehrtības un ar kam knafchi ween turgōjabs, tā la fcho fawu fērfchāna dāuf tuhlfōfchē eedfchwotajem atmet gandrihš ween-weenigo bšihwes ufturnu. Tā tad nu mufhu

Bet nu weens waj otris tē waretu eeteit ftrapa: Ja, warhuht la Franzija, Anglija, Norwegija un Bahzija no dabas ir bagatafas ar fawu neta mufhu uhdeni, un kas lai iffina, waj pat ari wifleelafā aifardifba pee mums rabitu fawu bagatību. Uf to nu gan neweram atbildet ar flaitkeem, jo lihds fchim wehl neweens to leetu naw ifmellejis, bet tomehr domajam, la fchi eeruna pawifam nepareifa, un la mufhu uhdeni loti bagati ar fawu, un fcho bagatību wehl waretu loti pawairof zaur derigeem likumeem fchāi finā. Skaitku weeta peewedifam fcheit itai lahbus peemehrus. — Wifpahrī finams, la Kurfemes bufchu turgōfchānahs ir deefgan eeweh-rojama, jeb — mafafais — fenalds gaddis bija tahda. Dundangas butes tita aifweftas tablu Čefch-Kreewija, ja — pat lihds Kaufafijai tahs aifjeloja. Lafchu fweja Daugawā un Wentā agrafōs gaddis bija pilnds seedōs, tā la p. peem. Rīgā bija aifseegts, wairaf neta diwreif nedelā deeneefneekem dot lafi ehst. Ahhawa wehl fchō-deer ir deefgan bagata ar fawu, un Kurfeme def tam wehl ari atrodahs efari, if kureem pahrōd if gadus par kahdeem tuhlfōfch rubleem fawu. Sewifchki tas fihmejabs uf leelo Umas elaru, kuram lahdas 7 juhdies jeb 50 werstes ir apmehrā. Scho rindinu rafkufitajs atgerahs, puš-anga fchus buhdams, reif derfējis, pa fcho elaru flidinadamees, la par weenu wilzeenu ween Ri-gas fawu andelmani malfaja lihds 200 rubtu, — un fenaf par weenu wilzeenu efot ari mal-fajufchi 300 rubtu un wehl wairaf. Schis efars, kurā atrodahs ari dāuf zitu gahrdu fawu, la fandarti u. t. t., peeder pee teem maf efareem pafaulē, kurā ari irtes jeb mailēs peemahjo,

— un fcheit, proti, leelā pulkā. — Bet, af! tā fcheit ari neteel dšihwots! Ne itai ween, la katrs if Kurfemes katrā laifā un ar lahdu ne-lahdu tihflu tē mar fwejet, — nē, ari fawu ikri leelā mehā teel patehreti. Wifkufchu mahjas fchāi efarā uf tapat fawtāhs falas fchos fawu ikrus pa towereem fakrahja. Juhrmalas apga-balds it mafahs flintinas, kurās jitur nekur ne-geld, teel pabrufketas par baribu juhfahm u. t. t. Kad, kur tā iffchēhredigi dšihwo ar fweju, pee wifa tā pee mums wehl fawis ir deefgan lehtas, tad tas teefcham ir fihme, la no dabas mufhu uhdeni ir gan bagati ar fawu. Tomehr wifu leelakai bagatibai wajaga ifputet, kad winu ne-fatur kopā, bet to neapdomigā wifhe iffchēhredē. Jo wifu eewehrojot, nu Kurfemes landtags pahrleeginajees, la naw wairs to fawetees, fchihm draudoifchahm breefchahm nopeetni ftahtees preti. Jaw herzogu laifōs Kurfemes landtags ar fcho leetu nodarbōjees, proti tās gaddis 1624., 1636., 1645., 1662., 1684., 1692., 1699. un 1733. Tas, par to tur tōreif prahtōja, ir tā fawtā „Lehnina ahdere“, proti brijhwa uhdens ftrapa upes widū; tamdeht warfas telofchōs uhdens war itai tā eetaifit, la zaur to ne laiwās, nefi plofti neteel kaweti, tur brijhwi eet zauri, nefi ari fawu tur brijhwa peldefchāna apgruhinatā. Schifs lehnina ahderes platumis ir preefch tah-dahm upehm, kur laiwās war eet, uf 8 olektim. Ne zaur tihfleem, nefi zaur fšepenahm redelehm fem uhdenā — nedrihfti fcho ftrapu ifpoftit. Arweenu no jauna fchis nofajijums teel peelo-dināts un arweenu aughfatas fšahpes teel no-teiktas preefch teem, kas to neifpilda; bet wifš parwewti, — un wehl fchōdeen tas neteel eeweh-

paschajaturet un to drofchi noguldit, lai waretu ar to eegadatees jaunus lugus, ja labds cetu postā; nospreesch unu par to, waj labds no dabrgakeem kugeem, tā p. p. „Austra“ „Jupiter“, tomehr nebuhtu ja-apdrofchina, atwehleja beedribas domei.

3) Jaunistradato beedribas statutu apspreeščana. Preeščā liktais istradajums tila peenemts, isnemot 19. paragrafu, par dakas-sihmju kuponeem; šča paragrafa tahfaku pahspreeščanu nodena domei.

4) Domeš treschās dakas atjaunoščana. Zaur loši schini gada nahza pahwehleščana: K. Bergs, J. Breifsch, V. Dihriks, M. Kaupinsch, J. Klaminšch un K. Ohs. Un istahjabs D. Mailunds. Uf jaunu tika ezejti: K. Bergs, J. Breifsch, M. Kaupinsch, V. Dihriks, J. Klaminšch, J. Baumanis un K. Ohs. No agralajem paleel amata: A. Abrandt, A. Balods, M. Balods, P. Bornholdts, J. Grošwalds, A. Grimpps, K. Kalinšch, J. Lindemans, A. Matifons, A. Webers un J. Weffers.

5) Nawiščas komiščijas triju ložeku atjaunoščana. Zaur loši nahza pahwehleščana: A. Hugsburgs, A. Ferle un K. Kofits. Wiši trihs tika ezejti uf jaunu. No agrateem paleel amata: E. D. Bergs, M. Sappa un K. Zelms.

Par pilsehtas skolahm.

Par pilsehtas skolahm, par lahdam tagadejais kuratora lungs fahjis pahwehlešt libdščinigahs aprinku stolas, labds leetu pratejs „Wirulane“ dod garaku pahspreedumu, kura domas ihsumā šchabdas. Dihš schim lauzineeki wifas stolas, labds pilsehta, dehweja par pilsehtas skolahm. Bet labds nosihmejums naw tahm skolahm, par kurahm tagad aprinku stolas pahwehlešt. Tagad aprinku stolu weeta, kurahm Wahzu mahzibas waloda un kuras no Aleksandra I. laika teel ufturetas uf krona rehlika, muhsu gubernās stahstus pilsehtas stolas (ropozicija ynamu) ar Kreewu mahzibas walodu. Schahm pilsehtas skolahm buhs tahs paschās teefbas, labdas libdščinigahm Wahzu aprinku skolahm, bet pehz fawahm eetaisem tahs buhs jitas. No libdščinigo aprinku stolu apmekletajem prasija preešč. jeb elementar-mahzibas, bet no pilsehtas stolu apmekletajem to neprasa. Pilsehtas stolu mahzibas laiks nolikts uf feschj gadeem. Ba scheem feschj gadeem skolenam — fahjim Watweeschu waj Zgaunu behrnam, tuesch Kreewu walodas neprasdams tur eestahjabs — jataifa gauri elementar- un aprinka-stolas kursus. Nu pa feschj gadeem sehn, kam mas ween aphehriga galwa, war gan lo eemahzitees. Mehš domajam, ka tah schai laika dauf wairal war eemahzitees, ne ka libdščinigās stolas pa feschj gadeem. Ka tad tā? dasch warubht waigahs. Uf to atbildam: libdščim pilsehtas elementar-stola un aprinka-stola bija diwas stolas. Starp kurahm eewehrojama starpiba, kas skolenam jabreen gauri, eekam top par aprinka-stolas mahzelli; tas atgadahs tadeht, ka muhsu pilsehtu elementar-stolas tabdi skolotaji, kas sawu isglitibu dabujschi seminara un tadeht uf sawu amatu labi fagatawoti. Scheem wihreem wehl bija eespehja muhsu lauzineeku behenus dauf mas fagatawot preešč dšhweš; jo winu mahzibas wihse bija dabiga. Aprinku stolas loti mas tahdu wihru mahza,

lam seminara isglitiba. Tur tabdi par skolo tajeem, kas isgahschi zaur gimnastijahm jeb gadu waj pahris gadu apmeklejušchi uniwersiteti un tadeht naw dabujschi nelahdas ihweizibas preešč mahzichanas. Ar laiku dasch no teem gan warubht eemanahs par labu skolotaju. Kad behris no elementar-stolas ee-est aprinka skola, tad tam ihsti dauf laika jatehre, libds eeradina-jabs ar tureenes mahzichanas wihsi. Daschi pat nefad neteel ziteem libdsi un no teem wehlari ari nefas kreininis ne-istahl. Ihti teikts, starp tagadejahm elementar- un aprinka-stolahm naw dabiga sakara un pahreja no weenas uf oturu naw libdsena: libds schim jehus elementar-skola mahzichahs ihweenischlas leetas, bet tad aprinka skola tam paschā pirmajā deenā jafahl mahzitees geometrija, dabas mahziba u. z. Jf ta rehsams, ka aprinka-skola naw elementar-stolas augstala klase, bet gluschi zita skola. Ar jaunajahm pilsehtas skolahm leeta jitada, tadeht tur skolens pa feschj gadeem ari war eemahzitees wairal ne-ka tajā paschā laika libdščinigās elementar- un aprinka-stolās. Pilsehtas stolas peenems ari tahdus skolenus, labdus usnehma libdščinigās elementar-stolās. Tur pahrejot no semalas klases uf augstata, mahziba dabigā wihse taps turpinata; nebuhs wairs wajabfahs, no weenas stolas eet uf oturu. Un ta ir swebhtiba, ko jaunahs pilsehtas stolas mums atnes. Tas ari Wahzija atfihis un tadeht tur dibinatās tahdas stolas (Bürgerchulen). Muhsu pilsehtas stolas sawus mahzklus fagatawos preešč dšhweš; tahs nebuhs stolas, kam skoleni jafagatawos preešč labdas augstakas stolas, bet kas pastahwehs paschās preešč fewis; winaš jauneku isglitibu pabeigs ar to, ka teem pasneegs tahs finbas, kas walts pilsonem nepezeeschi wajadfigas, ka warahs dšhwot laira leelahs walts apgabala Pilsehtas stolas mahzellis nebuhs peespeests, muhsu trijās gubernās meklet pabrtikas, bet tam wifā Kreewija buhs atwehrita. Winsch pratihš kreewiski, kamehr libdščinigo aprinku stolas mahz-klasē prot tilai wahzifli. Waj ta naw leela starpiba praktifā dšhwe? Ari Watweeschu un Zgaunu behrni pilsehtas stolas warahs eemahzitees wairal, neta libdščinigās aprinku stolas. Aprinka stolas tam jaemahzahs wahzifli, lai faprahtu mahzibas, tāpat tam tur Kreewu walodu mahzitees ari dauf jafwihst, eelatot galwā dauf fahju gramatikaliflu formu, zaur lo Kreewu walodas eemahzichanahs top padarita par aprinku un nepatiblamu leetu. Dšhwas Kreewu walodas skolens aprinka stolas nedabu dšhret, tadeht ka mahzibas waloda Wahzu. Bet jaunahs pilsehtas stolas Kreewu waloda buhs mahzibas waloda un tadeht ta mahzitees ne-apniks. — Bet runajot par jaunajahm pilsehtas skolahm, mums jaewehro ari weetigo walodu jautajums. Ka scheenes pilsehtas stolas buhs ar Watweeschu un Zgaunu walodu? Waj tur schihs walodas tā pat buhs ismehtas, ka libdščinigās aprinku stolas? Jil eepreešč paredsams, tad augsta Walbiba laifam weetigās Watweeschu un Zgaunu walodas gluschi neastums, bet eerahdihš tahm sawu weetinu, tā par peem. par mahzibu paweininataju angšchjās klases, un tas ir dabigs un wajadfigs. Zaur lo skoleni ar preeht mahzitees Kreewu walodu un taps par kreewiski pratejem Watweeschem un Zgaunem un uftizigeem Kreewijas pawalstneekem. Tizibas mahzibas, ka pats par fewi protams, tiks

pasneegtas weetigās walodās. Un tajā suā atkal pilsehtas stolas dauf labakas par aprinka skolahm. Tizibas mahzibas, ja grih, lai tahs fahsida jauneka ihpaschi behrna firdi, japasneeb mahtes walodā. Tizibas mahzibas wihschā waloda behens nesaprot un wina firds tadeht preešč wisaugstalahs leetas paleel auktā un nejuhtiga. Tahs nebuhschanas auglts tad ari tas, ka „pafaulē top faunala“.

Politikas pahrskats.

Peē tagadejas politikas padebescheem pirmo weetu eemem Afganistanes leeta. Romarows fawā telegrafa suā, ka jaw zita weeta finots, dod deefgan plashu isfkaidrojumu, kapehz 18. martā bija Afganem jausbruhl. Uf scho sinu fihmedamees, „Peterburgas Schurnals“ raksta: Tagad talschu neweens nefahjš, ka zaur Kreewem notifuse tahda usfahzinaščana uf dumpti. Tapat ari zita telegrafa suā no generala Lumsdena newareja Anglu parlamentā fahelt jitas dšhwas. Getortdeenas sehdeschana parlamentā leelahs bijuse deefgan nemeeriga, tomehr, kad wajadfigas telegrafa suā bija preeščā laifas, lufahs fapulse pa dakai apmeerinata, ihpaschi pehz tam wehl, kad Gladstons bija isfkaidrojis, ka Kreewi uf mineto ufburkšcham bijuschi peespeesti.

Afganistanes emirs jeb walbneeks ir swebht-deen agri no Rawal-Indi aifselojis. Ufbrauzot winam tifa dahwata augstā Indijas goba-fihme, par lo winsch toti preezajahs. Wajmsti emirs uf sanahlfuscheem Anglu wirsneekem tureja runu, kura winsch fahzija, ka wina leelalais preeš pa apmekleschanas laiku bijis tas, ka dabujs redhet Anglu faldatus. Sawas runas beigās emirs isfahzija zehribas, ka meerigā un draudfīgā fatifschanahs ari turpmat pastahwešot starp Indiju (proti Anglijas waldbibu Indijā) un Afganitani. Jai gan emirs tahdus glaimu wahdus pret Angleem isfahzijas, tomehr finams, ka winsch Angleem ihsti neustijahs.

Behz Anglu awises „Daili News“ finahm Afganistanes emiram esot schabi lara pulki, kuri wif kopā esot labdi 61,500 wihri. No scheem esot 45,400 lahjineeki un 16,100 jahneeki; leelgabalu esot labdu 222. Wifsch schis lara spehls esot eedalits ischetrds lara pulds, no kureem tas stipralais esot labdi 26,000 la-weewju un 106 leelgabali un tas atrodotees wibus pawalstē, kur ir Kandahara. Geratā stahwot 7000 wihru ar 33 leelgabaleem, Tachtipulā 12000 wihru ar 42 leelgabaleem, Maimenē 3000 wihru. Balkai esot aifstahweščanas faldatu 1500, Dschelababā 1800 un wezā Gahsewidu pilsehta 1600 faldatu. Zitās weetas, ka Sari-pulā, Badalščana, Kunduzā, Kistanā un Bar-nanā pawifam kopā buhschot labdi 800 wihri ar 24 leelgabaleem. Behz schim finahm Afganu lara-spehls pehz Schir-Abi laifkem gandrihš wai-rojes pa labdeem 17,000 wihreem.

No Persijas puses ir nosajits, ka pasihstamais Afganistanes presidents Gub-rahns, kas pehz fawas padfihschanas if Geratas ufturahs Teheranā, fanemams zeeti. Schis nosajijums ari tika isdarits. Winu zeeti fanemot, atrada dawehstules, if kurahm bija rehsams, ka winsch bija nobomajis aifbeht. Schi Persijas isture-

schanahs deefgan eewehrojama schini laika, fihmejotees uf Afganistanes notikumem.

Par Anglu fagatawofschanu uf laru runajot, jafata, ka preešč tam wehl janogaida wajadfigais nospreedums. Pawifam schim britischam Anglija waretu uf lara lauku ahfsemē suhtit labdus 52,000 wihru.

Par Franzijas istureschanos runajot, ja-ahgahdina wezais falams wahdus: „ja grihi meuru, tad fataifees uf laru.“ Jai gan wifas buhschanas rahda uf meuru, fihmejotees uf sinu, tomehr Franzija fagatawojabs uf laru.

Sekschemes finas.

No Trepu-muifšas (Krisburgas draudse). Tuwu peē Trepu-muifšas dšfesszela stanzijas, St. mahj 22. martā ap pulkstē 6 pehz pusdeenas, eena diwi fwehchi wihri, puslibdš glihti gehrbušchees, no uflata ka Kreewu aplahrtstahgajofchi fihru ahfsti, jo runaja til pa kreewiski un bija daschi konowalu (fihru ahfstibas) wihli libds. Genahlfuschi luhds, waj newarot wineem atkaut, tehjas uhdeni uswahrit, jo esot wifu deenu nogahjuschees, bet neta handijuschi. Saimneeks pawehl deenesta meitai, tublit likt trumeli un weeseem tehjas uhdeni uswahrit, uf lo ari ilgi nebija jagaida. Dšerot ari usfahla scho to parunates, libds lamehr nahza peē ta, ka weefi apsolija fainneekam lo ftepenu pastahstīt. Tē uf reis eenaht nahguru kalesj un luhds, ka schim fteidsofchi ar fainneeku kas japarunajot, kas ari tublit notifa. Kalesj, ar fainneeku fewifschā lambari eegahjis, usfahl tam stahstīt, ka schre fwehchee wihri esot leeli paregi, tee esot peē wina bijuschi un pawegojuschi, ka wina lopu kubti esot labds eebuhris, tur eebahdams tahdu wihfšchi ar mateem un daschadahm lopu fwalwahm, kuru wini warejuschi uf-rabbit. Weens no teem esot usfchlehtis labdu grahamtu un patejis, ka kuhš widā esot jawel labdu pehdū dšiti, tad wihfšchi atradišot: Schluschi rakt un pateesi esot wif israhdijees pehz parega wahredeem. Kad wihfšchi atradišot, tad paregis esot wineem prasijis, waj gribot, lai burwis miršot, jeb lai dšhws nabagodams wahrgstot, uf lo winsch tejis, lai labati wina kaundaris miršot, neta wehl dšhwojot, kam ari pats paregis esot pekritis, bet fihpri peeteidams, ka trihs deenas no mahjš nedrihtstot neto isdot, tad til pehz trim deenahm nahfšot pats burwis un peē wina kuhš burwin nomiršot. Nu paregis fahjis sawu lahstu zeremoniju, kreustus preeščā mehdams un pahtarodams fanemams ar diwi lola gabaleem mineto wihfšchi un tad fchli-uguni eemetis, teidams, ka nu wif esot ispidits. Kalesj, preezadamees par fawa kaundara nahwi, labdarim aismalfaja 2 rubtus un weenu pahri jindu. Paregi, pelnu fanemufchi, tublit ari aigahjuschi. Kalesj apheezinaja, ka winsch libds schim nelahdeem paregeem ne-esot tizejis, bet tagad scheem paregeem winsch tizot — pat waj sawu dšhwidu fihlā lidams, ka wini pateesi ftepenas leetas warot atkaut, lo ari peē St. fainneeka lai mehginajot. Pa tam jaw ari bija walars peenahjis un minete weef luhds fainneeku, lai wineem atkautot ari schē par nali pahrgulet, lo ari fainneeks labpraht atkawa. Nihā peezehlfuschees abi weefi fteet ahra, wis-aplahrt fteidamees, labdā laktā abi drusku parunajabs un tad eenaht atkal istahā. Pa to

rotš. — Un schis nosajijums, kas wehl pat naw eewešs un isleetots, ir tas weenigais, kas libds scho baltu deen' muhsu priwat-teefbas pastahw fihwim par aiffagahschanu pret neatlauto jeb rasbainibas swejoscham, kurpreti likums (priwat-teefibu 1038. art.) atwehl skaidreem wahredeem swejoscham laira laika, un ari pat tad, kad fihwis nahfstojaš. Tamdeht war gan it meerigi fahit, ka wifa muhsu swejoschanas teefiba jits nelas naw, ka rasbainibas swejoschanas atwehle. — rasbainibas swejoschana uf likumiga pamata! Tas teefcham wehl breesmigati, neta tad nebuhtu nelahda nosajijuma.)

Jai nu to, kas libds schim uf scha lauka aif-lawets, eegrofitu kreeta lahrtibā, Kursemes landtags 20. februari 1882. g. ezehla komiščiu, kas to leetu lai pamatigi pahredauditu un ap-strahtatu, un tad nahfsocham landtagam sawus darbūs zeltu preeščā. Tas nu tagad ir notizis, un komiščijas fihnojums heidfamajam landtagam eesneegis. Darbs nemas naw til weegis, ka tas piemā azumirkli, to ufklatot, waretu israhditees; jo peē tam dasch-dahchadas leetas ir jaewehro un japatrdomā, kas daufreji weena otrai paga-

lam stahw preti. Schihs galwenalahs leetas ir trihs: 1) Sinju aiffarditiba un fahdeschana wispahrigā un wifas femes labuma suā; 2) ihpaschneeku teefbas, tiklab to, kam uhdeni, ka ari to, kam kreemalās peeder (fewifschki pe- upehm), un 3) swejneeku labumi, kuru dšhweš ufturs weegli waretu tikt mahinats zaur jauneem, fihngreem likumeem. — Ka komiščija schihs leetas nogrofhjuse, to pasneegim turpmati. (V. A.)

„Miljona mantineeks bada nomiris!“

Sem schabda wirskafita ahfemes awises pehz „Balks“ pastahsta schabdu, par „pilnigu pate-ribu apgalwotu“ notikumem: Resen Minchenes fapsehā paglabaja wihru, T. wahrdā. T. no faweem wezaleem bija mantojis ihsti leeku mantu, lo winsch jaunibas weegprahtibā ihfā laika is-fchlehrdeja. Tas bija eemelis, tadeht wina tur-gidams brahlis, kas dšhwoja Hamburgā, par winu wairs neto negribeja finat. Jannatajam T. nu wisleelakajā mehā bija jaepafihstahs ar raifsem un truhkumeem. Pehdigi pehz dauf westigiem fuhgumeem winam no Hamburgas brahla isde-wahs dabut 25 marlas (labdus 12 rublus) par mehneš, zaur lo winsch no wisleelala truhkuma bija glahbts. Tajds gahds, kad winam pascham wehl bija manta, T. bija faderinajees ar labdas Minchenes fihgotaja atraitnes meitu, kuras mahte deht daschadeem nelaimes atgadijumeem bija faudejusi wifu sawu nabadstibu; bet wini nospreeda, tilai tad prezetees, kad winu materiasigis stah-wollis buhschot labojees, lo tadeht jo drofchali wareja zeret, ka Hamburgā dšhwojofchais brah-

lis bija gandrihš weselu miljonu bagats un ne-prezjees, tadeht wina Minchenes brahlis pehz taisnibas bija wina weenigais mantineeks. Bet bruchte nomira preešč lahdeem gadeem un T. tagad dšhwoja ar winas mahū labalajā meerā un fatizibā, ar winu godigi dalidams tahs 25 marlas, lo winsch dabuja no Hamburgas. Abi weenmehr bija flimigi, ka neto nepheja upe-rit, un tadeht ari nemas naw bruhnams, ka truhkums peē abeem beehsi peemita. Resen nahwe atfwabinaja T. no wina molahm. Winsch miera nespehribā, pamafam nowahedfīs — bada nahwē. Wina uftiziga draudfene, atraitne A., telegrafeja nomiruschā brahlam uf Hamburgu un luhdja nandu ar lo isdšhwojo godigi paglabat. Pa tam lihšis tika aifgabdats uf to nodotu, kur wifus tahdus lihšus mehds fawest, kas now atfah-juschi nelahdas mantas un kureem naw peederigu, kas tos paglabatu; tur tos eepreešč paglabaschanas mehds usfchleht. Nahaga atraitne il-godamahs gahbja naudas — bet weli. Pate-deembihjiga buhdama, wina un wismafati ap-nehmahs gahdat, lai winas nelaita drauga mee-fas tiku paglabatas pehz kritigo eerahšas. Wina tadeht gahja peē weetiga mahzitaja, un luhdja to, lai nahl peē winas drauga lapa noturet deenofuhgumu, bet tika atraidita. Mirufchais — tā wina teiza — preešč fawas nahwes neweh-lejees „dwehsefu gana apmeerinaščanas“ un tadeht wina lihki ari newarot paglabat pehz kri-ftigās tizibas eerahšas. Toti noftumufi un ruhhti eewainota par to, ka godigam jilwelam leeds pa-glabascham pehz kritigo eerahšas, tilai tadeht ween ka tas bijis nabags un naw atfahjis nau-das, ar lo schabdu paglabajumu aismalfat, at-

raine gahja uf sawu dšhwolli. Bet labds preeš winu pahrehma, kad atrada preeščā depešču, kura pawehstija, ka noteikā bankā war fanem 200 marlas preešč miruschā drauga behrū is-rifhlojuma un otu dauf leelaku summu preešč peeminelka! Otrā rihā — bija swebhtdeena, kad pehz pusdeenas paglabaschana bija janoteel — wina fteidjabs atkal peē ta paschā mahzitaja, luhgumu atjannot un pabalstīt ar if bankas fanemto stanofcho libdseli. Un nu zeenigās „dweh-sefu gana“ labpraht apfiohijahs pilbit winas luh-gumu. — Draugu peeklahji paglabajuf, wezā atraitne wehl tilai fahla domat par fewi, un tagad winai no jauna usgahja leelas behdas un raifes — tahs 25 marlas, kuras libds schim laira mehnefi no Hamburgas lahrtigi atnahza, nu wina wairs newareja zeret, un tā tad leela-lais postš bij paredsams. Trihs deenas pehz drauga behrehm wina no Hamburgas teefas da-buja telegrammu, kura pawehstija, ka wina drauga brahlis peepeschi nomiris ar treeku un sawu Minchenes brahli testamentē norahstijis par sawu weenigo mantineeku. Wef tam testamentē esot noteikts, ka atraitnei A. laira mehnefi ja-dabu 50 marlas til ilgi, kamehr dšhwo. Pa bija laimes wehstis preešč nahaga atraitnes, bet padarija winai ari ruhltas fahpes, jo miljona mantineeks preešč mas deenahm bija nomiris bada nahwē. Nahds tahfch radineks tagad mantoja leelo mantu.

*) Jaut gan, ihsti nemot, kas schiit nepederohs, talschu greifem tublit schai weeta uf lo eest uftizigam, lo schis ezejtā komi-ščias fihnojuma wif neatroam. Tur, protot, ir gan runas no wif-uf-fawem un dabohschaneem fihngreem un breesmah, kas fihw- fopšcham apwehrit, bet weens no scho listuwa wifa leelajem eenahtneem pawifam aifmehstis, wrot — ihsti nebeeschana. Schi je preešč wineem ta wifa leelā isiti, tā ka teelohds uhdenis, lais wafas, kas stahw apafch frowemes, kur augstahā lant eem-hriti, wif un wehšči — wif be schi fahstibas ir pagalam un isbeigti. Tadeht wifada wihse buhta totu wahzijas, ka luhws mehset buhta atwehleis tilai tahdus grahwids jeb eipids, kas preešč tam ween eestahstī, un nelahda ir nelahda fawar ar tahdeem uhdenem, kur fihw dšhwo. Wainigās, kas fah nosajijumu ne-ewehro, wajo- fchu fowit uf wifstingrat.

laikū fainneeks peesteiz ſaweem mahjas laudim, la weefem jo ſmalli palat jaſkata, la wini ar ſawu iſweizibu ſchos nepeekrajpjot, las ari tifa eewehrois. Pehz neigas kuru jeſchanaſ weens no weefem uſſchke lahdu grahmata un peefanz ſaimneeku pee galda, tad jautā pehz wina un wina tehwa wahrda, tad, kad wehl ſaimneeks nepaſpehja til ahtri galwas apſegu nonemt, paregis wina labi iſrahja, la pee Deewa wahrdu grahmataſ nahdams, nejaudajot ſepuri no galwas nonemt. Weidſot pehz ilgalas kriſtiſchanaſ un grahmataſ lapoſchanaſ paregis teiz, la ſaimneeka lopi eſot ſtipri apburri, wina lopi ſtallis eſot jaw eeburtis, pirms tas bijs pabeigis mihret. Stalli eſot eerakta lahdā pudelite ar liſka mateem un lopi ſpalwahm; ja pudeliti neiſnibzinajot, tad lamehr maī taja ſapuhſchot, ſaimneeks no ſaweem lopeem nelahda laba ne- reſeſchot. Nu eet wiſi uſ lopi ſtalli, paregis, ar atplehſtu grahmata rola, ari ee-ſet ſtalli, ſew kluſus preeſchā meſdams, un apſabot ſtallidamees, eſot uſ reiſi uſ lahdas weetas uſkriſtis, kur buxellis eebahſis. Blakus durwu ſleeg- ſnim eerahdija weetu, kur eſot jarof. Sahf- walt un iſtrahtahs ſemes lahdā ſeela meſt; kad ſeeks bij puſe pilas, tad paregis ſala, la jaw deefgan rakis, lai ſeeku ar ſemehm nefot uſ iſtadu. Iſtada uſ grihdas nolahj palagu un ſeeku uſleek tur wirſā; nu paregis leel, lai ſemes tur iſberot, to teizis, pats ari peeſteidſahs pa- lihbſet ſeeku apgahſt ar rolu, kura atplehſtā grahmata. Par laimi St. ſaimneeze eerauga, la paregim rola apſchj atplehſtāſ grahmataſ lahdā ar ſemehm aplipinata pudelite, kuru pa- regis ſeeku gahſchot, no rotas iſſlidiwa walejās ſmiltis. Saimneeze, reſebama tabdu blehdibu, ari tuhlit ſala, la paregis pats pudeliti iſſlidi- najis no grahmataſ apſchſas. Paregis ſagrabji pudeliti ar diweem ſola gabaleem, la lahdu leetu, pee kuras nedrihbſt rolu peelitt, un lehſt eemet uguni. St. meitas tuhlit iſwehluſchſas mineto pudeliti no ugunis, panem to rotas un atrod, la pudeliti pateeſi lahdas ſpalwas ſababitas, kuras pudeliti ſapehſchot iſmehtaja. Pa to ſtarpu minete paregi, jo ahtri ſawas leetas ſa- nehmuſchi, beſ lahdas maſjas nogaidiſchanaſ laiſch lahdas walā, ne atpakaſ neſatidamees. Saim- neeks, reſedams paregu pahrgroſſſchanaſ, no lam tuhlit paſino talejam, la teem pee wina iſbewees. Skalejs nu met mahſtizibu pee malas, laiſch paregeem pa pehdahm palat, kuras ari drihb panahjis un, la ſaprotams, wiſpirms par ſaweem 2 rubkeem apjantajeſ. Mahſtneeki beſ ſaweſchanaſ talejam 2 rublu weeta atde- wuſchi 5 rublās, luhgdams, lai til taujot winceem meerigi tahtati eet, lam ari talejs ne-efot wairs pretojees un mahſtneeki warejuſchi netrauzeti aiſet, warbuhſt žitā apgabala ſawu mahſtlu mehginat un mahſtizigos launus krahp.

St.

Iſ Lajus (Hemmingshof) krona pagasta (Ter- batas aprinkis) ſino „Walgun“, la pehrn tur lahdas 20 personas pahrgahjuſchſas pareiſtiziba, bet ſcha gada januari un februari jaw wairat nela 100 dwehſetu, to ſtarpā ari pagastwegatais lihbſt ar ſeemu un behrneem. Gewehrojams pee tam tas, la ſchahda tijibas pahrimaiſchana noteel ſilai Lajus draudſes dala, bet ne tani pagasta dala, las turahs pee Lormas draudſes.

Jelgawa, la Wahju „Pet. awiſei“ ſino, poli- zija ſchinis deenas nolehruse weſelu ſagru bandu, kuras lozeki gadus 8 lihbſ 10 wezi un kuras galwa bijs lahdas kuruſu ſapitojs. Gribedams ſahnus ko noſelnitees ſchinis gruhdās lahdās, minetais kurneekelis iſreſejees wiſtu ſahdibu par ſawu ſewiſchlo darba lauku un par paliqeem peenehmis 8—10 puilas, toſ apbrunodams ar meſcheem un ſchorehm un iſuhtidams uſ wiſtu medibahm. Weitahs ſahmā labi weizees, bet ne wiſai lgi, polizija peehetra jaunās noſeedsneekus un kurneekelim laitam uſ wiſu muhſchu gaita dſeeldſchana paliks reebiga.

Jelgawa. Par lahdu ſewiſchku weikalneeku „Mit. Itga“ rakſta tā: Klujā nedēla jauna meita nejuſchi fatika wihrū, ko jaw ſen bij meſejuſe un las tai bij peedahwajeſ par bruh- ganu, jo par meſchſargu aiſejoj uſ Portaiſcheem, wiſchj tai bij eeteizis, la pa Zurgeem jadobotees turp jaunajā weeta un la tadehl ſteigichus ween japezejehs. Rā atmakn par tabdu peſolijumos, wina lam bij dewuſe ſelta gredeſnu, wiſchj tad aiſgahjis un nelur wairs nerahdijees. Schiglas pareizibās apmahnita ſawa zereitā nahlama wihra wairs nelaida walam, bet to noweda uſ poliziju, kur tila ſameints la wezs paſiſtams, wahrda J. M., un kur atſinahs, la gredeſnu dahwajis lahdā atrainei, kura werſtes 4 dſihwojot no Jelgawas. Nahaga atraine, gredeſnu atrodania, ſtahtija, la tas pats J. M. ari pee winaſ iſde- wees par nahlam meſchſargu, pehz winaſ pre- zėjis, eedewis gredeſnu un pa Zurgeem apſol- jees ſalaulatees, pee kam aiſnehmees druſku naudas, to aiſejoj uſ Rigu un to til ahtri lai- lam wiſ neatdabuhſchot atpakaſ. Bet ſeeta tapa mehl interefantala, tad pee J. M. iſtratot atrada weſelu liſti par deenaiſmeitu adreſejim Riga un Jelgawā, un kad tabh, aiginatas preeſchā, ne-

gribot atſinahs, la J. M. ari pee winaſ iſde- wees par lahdu paſchu prezibas lahdidatu. Un galu galā, kad wiſahm prezibas lahrigajahm jaunawahm, ar kuru eetaupijumeem bij eepaſnees, bij ſtahtis preeſchā, iſ Rigas eeradahs wina ſeewa, apwaizadamahs pehz miſla wihrina we- ſelibaſ. J. M. ir Leſturſenneeks, gadus 28 wezs, ſtalla ainguma un ilgus gadus pee muſch- neeſeem bij par ſulaini, bet pehdeja gada, buh- dams beſ weetas, panihjis un nollihbis. Nu atlahtais weitahs uſ lahdu laiku gan beigees!

Kahrtigā brauſchona ſtarp Jelgawu un Sloku ar twaitoni „Paul“ jaw ſahluſehs. Seels ſtalls twaitonis, ko kapteinis Helbs nopirzis Sweedrija, ſawus brauſchajums uſſahſchot tilai aprila wida, un twaitonitis „Sara“ ar ſcho deemu gribejis uſſahſt braulat ſtarp Jelgawu un Emburgu.

No Gejawas „Balſei“ rakſta: 28. martā deenā Gejawas Lamschu mahjās ap puſdeenas laiku iſchluſees uguns, nopostidama wiſas ehlas, iſ- nemot riju un pieli. Beſ tam pulks lopi un labibas un warbuhſt ari lahdā naudas papiri boja gahjuſchi. Pats ſaimneeks nelaimes brihdī at- radees Gejawas ſudinalās. Tur wimu atſneeguſ behdū wehſis, kad ſtrehjuſchi pehz muſchſas uguns- ſprijs, kura jo brangi ſtrahdā. Tomehr leela wehja behl neſas dandſ nawa paſpehſ. Beſ tam bija otrs kawellis, la ſtahtpeeteigūſchees laudis, las no upes otrs puſes nahluſchi, newareja ſtahtilt, jo mahjas atrodahs uſ paſchās Gejawas upes kraſta. Slahbe toti leela, tagadeja tahdā knapā pawaſaras laitā. Ari nabaga kalpineem deefgan mantas iſnibzinatas. Ugunis zeſluſees no iſkurſtena, kura aiſdeguſchees ſodreji.

No Kuldigas apgabala „B.“ rakſta: Ar latru gadu Latweeſchu mahjito puſginiſch peenemahs wairumā. Latweeſchi atſiſt, la pee iſhtas gara un prahta gahmas til war tilt ſaur kreetnu mahjitu un la winceem mahjiti wihi jo waja- dſigi. Schi atſiſchana atſpihbjeuſi daſcheem ſche- jeenes Latweeſcheem. Tee raida ſawus dehlus augſtkolās, tur ſajneegt mahjibas labako ſtah- wolli, iſdailot garu paſchās gahmas awotās. — Bahr Latweeſcheem, las apmelejuſchi Kuldigas gimnaſiju, war wiſpahri leezinat, la tee iſture- juſchi jo labus eſamenus. Daſchi pat apbal- woti ar goda noſaukumu: cum laude (ar uſ- teiſchānu). Tas ir Latweeſchu tautai par leelu godu. — Warbuhſt, la zeen. laſtajeem buhſ it patihklami, ko laſit par ſchejeenes Latwu dehlēem, las augſtkolās mahjibas beiguſchi. — Wiſpirms godam minams Peters Radikis, Snehpeles ſaim- neeka Widuka dehlis. Birmahs pamata mahji- bas wiſchj baidija no G. Wiegnera lga, tore- ſeja Snehpeles ſkolotaja, tagadeja muſſas mah- ſleneela. Lahi ſagatawotis, wiſchj eekahjāhs Kuldigas gimnaſijā un pehz 5 gadeem beidſa tureenes mahjibas kuruſu ar Nr. 1 cum laude. Zpofſchi matematiſka Radikis jaw toreis bij wa- ronis, tadeh ari ſcho iſwehſela par ſawas ſtu- dijas ſpezialiteti. Pehz 4 ſtudiju gadeem Ter- batā, Radikis iſtureja jo ſlawenu lahdidata eſ- ſamenu. Pehz puſgada wiſchj jaw nolika wiſ- ſkolotaja eſamenu. Univerſitete ari nu atſinuh wina leelahs gara dahwanas un uſ ſawu rehſinu to noſubitijuſi uſ lahdū Wahjijas unwerſiteti, kur wiſchj tagad ſagatawajahs uſ proſeforu ma- tematiſkas fakulteti. Naw jaſchabahs, la Ra- dikis ſawu noluhſtu ſajneegs.

Wehl peeminams ir Žejis Bergmanis, taga- deja Kuldigas Kalumuiſchſas, ſenaka Wahrmas ſkolotaja dehlis. Updahwinats jo gahſchu garu un teelu žihtibu, wiſchj gimnaſijā beidſa kuruſu ar jo ſpihdofchu eſamenu, Nr. 1 cum laude. 2 gadus par ſkolotaju ſabijis un wajadſigo naudu preeſchj ſtudiju eſabſtuma eepelnijees, Bergmanis aiſgahja uſ Peterburgu, ſtudēt teefas ſinaſchanaſ, kur wina paſiſtāmā žihtiba tam drihb iſgahdaja ſtendiju. Tagad Bergmanis beidſis ſawu ſtudiju ar lahdidata grahdū teefas ſinaſchanaſ un aiſ- gahjis uſ Witehbſku. Paſchakai publiſkai Berg- manis paſiſtams la Kalumuiſchj Žejis ſawu da- ſcheem rakſteem „Balſi“ (kritika par Wielenſteina ſikumu tulſojumu 1883.) un ſawu grahmataſ „fabrikas ſtrahdneeks“. — Tad wehl peemineſchu daſchus tautas dehlus iſhumā. Jahnis Dam- bergis iſ Keel-Zwandes, ſtudeja Kreewu walodu un literaturu Peterburgā, ir tagad par ſkolotaju pee gimnaſijas Helſinkforſā. Seduſchj iſ Sneh- peles ſtudeja medizinu Terbatā, tagad apmelees par ahrtu Kuldigā. Ohs iſ Rabiles ſtudeja teologiju Terbatā, tagad wiſchj uſtrotēes Wi- ſemē. Alaschj iſ Snehpeles, ſtudeja ſkologiju Maſkawā, tagad ir par gimnaſijas ſkolotaju Smolenskā. Kriſtaps Freimanis no Strunda meſchaluſga muſchſas pagasta, ſtudeja Peterburgā jurisprudenzi un beidſis unwerſiteti ar lahdidata grahdū.

Weidſot newaru atſiaht nepeeminetu wehl weenu zeenijānu tautēti no ſchejeenes, kuru jaw pirit minaju, tas ir Wiegnera lgs (Lihgoſchu Ge- neſis.) Kant gan jaw lahdī 12 gadi pagahju- ſchi, lamehr Wiegnera lgs ſcheit wairs neſturahs, tomehr wina labee darbi, wina kreetniba ſcheit wehl dſihwā atminā. Weidſis ſkolotaja eſamenu Jelamā, Wiegnera lgs papreeſchj bij par ſkol- otaju Strunda, tad Snehpele. Bet ſcheit wina

plaſchajam garam bij par maſ elpas. Wiſchj bij kreetnis ſkolotajs, bet blakus ari zeefchi pee- toya muſtu. Wina zenſigais gars wina aiſwa- dija uſ Maſkawas konſerwatoriju, kuru teizami beidſis.

Leepaja. Juhrſkolneeku eſaminajijas komi- ſija 18. un 19. martā tur notureja eſamenus. Peeteiſuſchees bij 5 tureenes juhrſkolās audſekni, no kureem 3 (Feodors Luſchewiſs, Raſchis Mi- ſeſs un Wladimirs Grigorjewſ) dabuja tahtbrau- zeju ſtuhmanu un 2 (Heinrichs Reinwalds un Oskars Kunſtmans) labotahſchſas ſtuhmanu di- plomus.

Par naudas laſijumeem, las Zgaunu tautā pehdejos gaddis notikuſchi preeſchj labdarigeem waj wiſpahrigeem tautiſkeem noluhſkeem, „De- wila“ pehdejis numurs pehz „Balſ. Wehſt.“ tulſojuma runā garakā eeweđa rakſtā, peemine- dams ſewiſchi latru eeweħrojamaſu noluhſtu, preeſchj lo Zgauni dewuſchi naudu. Wiſpirmo weetu ſchajā ſinā eenemot naudas laſijums preeſchj Aleksandra ſkolās, preeſchj kuras ſanah- luſchi lahdī 100,000 rubli, kuru ſummu, beſ lahdēem reteem maſeem dahwinajumeem, weenigi Zgauni ſametuſchi. Tad pehz lahrtas nahſot Terbatas „Banemuines“ beedribas, Zgaunu rakſ- neezibas beedribas, Bernawas un Wilandes Zgaunu ſemtopibas beedribas nami. Schee nami gan netiſuſchi waj neteekot buhweti ar wiſpah- rigi ſalaſito naudu, tomehr ta nahluſe waj nah- lot no tautas puſes. Tad preeſchj Jakobſona lapa uſloſchanaſ, preeſchj wina marmora tepla, preeſchj wina atraines un bahrineem un wina paradu maſinaſchanaſ wina zeenitaji laſot naudu. Beſ tam Zgaunu tauta, la domajams, dewuſe eeweħrojamas naudas ſummas preeſchj Wendereſ kurlmeħmo ſkolās, Lutera lapitāla, Kreeħwalda un Zimſes ſtendijahm un peeminekteem, baſuizu buhwehm, ſkolahm, nabageem un wehl daſcha- deem ziteem labdarigeem noluhſkeem. Wiſas ži- tas no Zgauneem ſameſtas ſummas lihbſi ne- ſkaiſot un peeminot tilai eeweħrojamaſas, iſnah- lot ſchahdi ſkaiti:

preeſchj Aleksandra ſkolās	100,000 r.
„Banemuines“ beedribas	15,000 „
„Zgaunu rakſt. beedribas	30,000 „
„Wilandes ſemtop. beedr.	30,000 „
„Bernawas ſemtop. beedr.	20,000 „
„Jakobſona	25,000 „
„Wendereſ kurlmeħmo ſkolās	10,000 „
„Lutera peemias	20,000 „
„Lindas“ beedriba	300,000 „
kopā 550,000 r.	

No ſchihſ ſummas lahdī 100,000 rubli wehl eſot ſalaſami, bet lahdā 450,000 eſot jaw ſa- nahluſchi. Beerehſinajot preeſchj daſchadeem ži- teem noluhſkeem ſameſtas naudas, droſchi warot ſajit, la nabadſigā Zgaunu tauta ſametufe lahdū puſmilijonu preeſchj wiſpahrigeem tautiſkeem un labdarigeem mehrkeem. Naudas deweji pelnot pateizibu, bet ne latru reiſi ari naudas laſitaji un leetu wadoni, kuru ne alaſch pratufchi ſaigat weenprahtibas zeſus.

Peterburgā, 31. martā. „Balſ. Weſtneſis“ nodruka ſchahdu, 29. martā Akſhabada uſdoitu generata Komarowa telegrammu ſawa miniſteram: Taſch-Kejri, 20. martā. Muhſu karepuſks no- nahza 13. martā Taſch-Kejrija. Kuſch-upes muhſu puſe, pee ſtla, atradahs apzeetnata ſa- ganu poſizija. Lai nedotu eemeſta preeſchj ſa- durschanaſ, es apſtahjos 5 werſtes no ſaganu poſizijahm. 14. martā eſchahſchſas ſarunas ar kapteinu Jatu. Kad ſaganu pahrezeinajahs, la mehs newehlamēes winus aiſlahet, wini ſahla pamasaſm turwotees muhſu lehgeram. 15. martā ſaganu pret weenu no muhſu rottahm, las muhſu relognoſzejuumu apſargaja, juhtija trihs rottas, weenu leelgabalu un kawaleriji. ſaganu kirinoſchā iſtureſchanaſ palika weenimehr pah- droſchala un beſlaumigata. 16. martā ſaganu eenehma palalni, las pahrwala muhſu lehgera kreis ſpahru, ſahla tur apzeetinates, noſtah- dija kawalerijas paſtus aiſ muhſu lihnijas un ſargu-paſtus ſinſchu ſchahweena tahtumā no muhſu pahrejas weetas upe. 17. martā es juhtiju ſaganu ſawa pulka wadonam nopeetnu uſaizinajumu, lihbſ wakaram atſiaht Kuſch-upes kreis puſi un Murgab upes labo puſi lihbſ tai weetai, kur Kuſch-upe wina eekel, bet dabuju atbildi. la wiſchj pahre Kuſch-upi ne- eſeſchot atpakaſ. Es noſuhtiju ſaganu wadonam wehl priwatwehſtuli draudſigā gara. Samu-praſijumu pabalſtidams, 18. martā es tuwojos ſaganu poſizijahm, wehl weenimehr zeredams uſ leetas meerigu pabeigumu. Bet ſaganu leelgabalu ſchahweeni un kawalerijas atala peespeeda mani, uſnemt lauju, — kuras reſultats jaw ſinams. — „Journal de St. Petersburg“, ari ſcho tele- grammu nodrukadams, iſſaka, la tagad no Kreewu uſbrukuma newarot wairs runas buht. Roma- rowa iſtureſchanaſ pilnigi pareiſa. To neleebſ par Angli. Sumſdens jawā otrā telegrammā ſkaidri iteizis la Jats ſawam ſinujumam dewis žitadu krahp; un pat Gladſtonſ Reidſahs par-

lamentā naglubinat nedraubſigos wahrbus, kuras wiſchj agral bija teizis pret Kreewiju.

Peterburgā, 31. martā. „Balſ. Weſtneſis“ ſino, la waltſpabomes noſehmums par tabdu ahreemes lauhſaimneezibas maſchinu un riſtu, tapat ari wimu mudutu, apmuitoſchānu ar 50 ſelta lapeikahm par pudu, las muitas-tariſā naw ihpaſchi mineti, dabujis Wiſaugſtatu apſtiptina- jumu. — „Dirſch. Weh.“ ſtahtia, la grafs Pe- ters Schmalows, las ſchonedel aiſbrauga ſpezial- komiſijā uſ Londonu, žetā ſatliſchotees ar ſirſtu Wiſmarku.

Kaukaſijā, la ſinams, dſihwo daſchadas tauti- bas, no kuraſm wiſwairat eeweħrojama Arme- neeſchu tautiba. Preeſchj Armeeneſcheem pa- ſtahw daſchadas ſkolās ar Armeeneſchu mahjibas walodu. Jaw daſchus gadus atpakaſ waldiba ſahla ruhpetees, la minetas ſkolās ari taktu peenahzigi mahzita Kreewu waloda, bet Armeene- ſchu garidſneeziba, ſem kuras ſtahweja tautas ſkolās, paſtuhwigi zeħla waldibas pageħrejumu iſpildibchāni ſchepriſtus žetā. Tā la garidſneez- iza ſchā ſinā paſtahwigi bij nepaſtauhga, wal- diba neſen ſleħgufe weiſas Armeeneſchu ſkolās. Lai ſkolās mahziba neapſtahtos, waldiba uſaizi- najuſe ſkō 3 draugus, dibinat priwatſkolās, pee lam iſſkaidrojuſe, la Armeeneſchu waloda palee- lot par mahjibas walodu, kant ari dibinatu gim- naſijas, tilween waldiba pageħrot, la ſkolās ari Kreewu waloda taktu peenahzigi mahzita, un la til trijos preeſchmeids, proti Kreewu waloda, Kreewijas wehſturd un Kreewijas geografijā mah- ziba ſneħſama kreewiſki.

Iſ Rigos.

Mahjputnu andſinaſchanaſ beedriba, lahdas ah- ſemes jaw dandſ weetas paſtahw, iſſchot nu ari ſche dibinota. Iſgahjuſcho treſchdeemu lahdū kungi ar ſcho noluhſtu bija ſapulzejuſchees wee- nižā „Frankfurt am Main“. Wini eeweħlejuſchi komiſijū preeſchj ſtatutu ſaſtahdibchanaſ; 28. aprili atkal ſanahſchot, ſchos ſtatutus appreeſt.

Sinas par „Anſtras“ kugrem. Trihsmāſtu ſchoneſ „Anſtra“, kpt. Thomelis, 29. martā ar lahdinu labibas no Noſario iſbrauga uſ Anglu kanalu pa ordre. Frakts rbf. 5700.

Barla „Pehrſons“, kpt. Ankurs, 31. martā no ſkwinas (Paiti) ar krahpu ſokeem laimigi nonahza Antwerpenē.

Mehdiba. Rigas-Dinaburgas dſelſeħzeta pre- ſchj eſpedijijā 14. martā ſawu wilgitu aplee- zibu iſmahniti 10 gabali andekla, 110 pudu ſmagumā, 3863 rbf. 58 kap. wehrtiba. Poli- zija daku mantu uſgahja Jelgawas Ahrrigā Leh- gēra eelā Nr. 2, pee Schihda Abrama Raſeta un 2 gabalus — Maſkawas Ahrrigā pee Schihda Benzela Fleiſchera.

Atbildes.

W. G. — Naib. ſinuh ſinuh neder. Kolom otweekam. Paſchamees; jaw ſchini numurā laſſeet. Stahtieus labraſti uſnehm; ſahleel ween. J. Dr. — W. J. Raſloſchā numurā. D. D. — J. N. Otru ſuhtijumu pa paſti ari ſanehmam. Raſloſchā numurā jaw eſabſtumu laſſeet. Paſchamees. W. G. — P. Juſhu rakſtu ſil tad waram iſſeriat, ja uſdooet pagala waħdu, uſ kuru las ſchmeħjāhs; žitai tam maſ ſiwaen. Med.

Deewa: kalpoſchana Rigas baſuizās.

Swehdeem, 7. aprili.

Deſtāba baſuizā:	Speed, piſt. 10	10ah. mahj. Goll.
	12	igam. mahj. Sind.
Petera baſuizā:	10	mahj. Rittent.
	6	mahj. Woelchou.
Deates baſuizā:	10	mahj. Keller.
Jahru baſuizā:	9	lahw. mahj. Schepgen.
	2	lahw. mahj. Waller.
Gertrudes baſuizā:	10	lahw. mahj. Schilling.
	2	mahj. mahj. Hilde.
Jelus baſuizā:	9	wahj. mahj. Mützel.
	2	lahw. mahj. Bergmann.
Maberiu baſuizā:	10	wahj. mahj. Rittentent.
Trihdween baſuizā:	10	wahj. mahj. Fromm.
Reformata baſuizā:	10	mahj. Shen.

Naudas-papibeu ženo.

Riga, 5. aprili 1885.

Papiri.		maſſ.	praſija
Imperialis		8,40	8,85
5% bankbiletu 1 iſtubans		97 1/2	97 1/2
5% „ „ „		—	97
5% „ „ „		—	98
5% „ „ „		—	98
Kuſtruma ſneħmums no 1879. gada		92 1/2	92 1/2
1 5% Kreewu preħm. aiſneħmums		—	214
2		—	294
Rib. Bolog. dſelſeħzeta obl. 2. aiſneħmums		—	—
5% konſol. 1871. gada aiſneħmums		141 1/2	142
Deek. piſt. hipoteku bankas 5 1/2% obligacijas		—	142
Kreewu ſem. kred. 5% ſihlu-ſihmes		96 1/2	96 1/2
Wiſeſemes ſihlu-gradmatas		—	—
Kuſjemē		—	—
Rigas hipoteku-beedr. ſihlu-gradm.		—	—
Rigas lom. bankas atj.		308	—
Rigas-Dinaburgas dſelſeħzeta atzijas		—	154
Rib. Bolog. dſelſeħzeta atzijas		80 1/2	81
Raſtawas-Bach. dſelſeħzeta atj.		—	—
Baltijas dſelſeħzeta atzijas		114	—
Dinaburgas-Wiſchſas dſelſeħzeta atzijas		166	167 1/2
Barſchawas-Reſp. dſelſeħzeta atzijas		148 1/2	—
Orieſ-Bitehſas dſelſeħzeta atzijas		—	—
Reel. Kreewijas dſelſeħzeta atzijas		—	930

